

Autisme en de gevolgen

Els Ronsse / www.PsySense.be

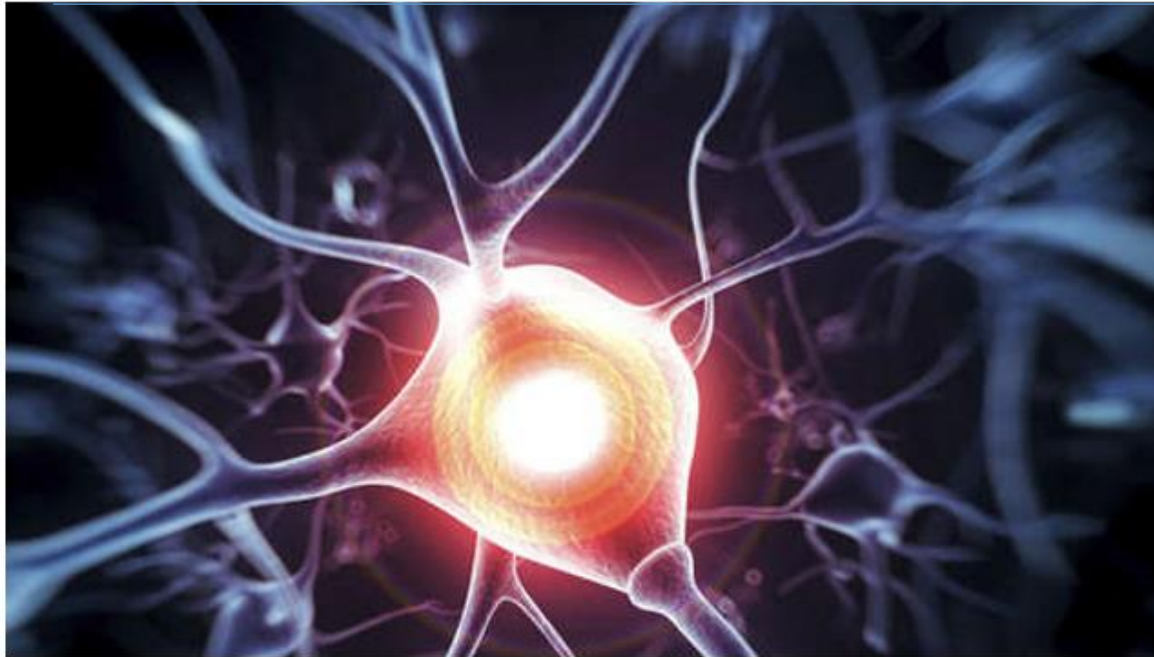
MDR

Voorkomen?

- Voor het hele spectrum komen een aantal studies onafhankelijk van elkaar uit op 60 tot 70 op 10.000 of 1 op ongeveer 150 personen. Af en toe zijn er uitschieters, tot zelfs meer dan 1%. Het is echter heel moeilijk om studies met elkaar te vergelijken.
- Prevalentiecijfers van 60 tot 70 op 10.000, of 0,6% tot 0,7% lijken voorlopig een vrij algemeen aanvaard compromis te zijn. Ook een kleinere studie bij Vlaamse kleuters kwam uit op 0,6%.
- Voor België betekent dit dat er ruim 80.000 mensen met een autismespectrumstoornis zijn en dat er elk jaar ongeveer 850 bijkomen.

Oorzaak?

Wetenschappers menen achterhaald te hebben waarom sommige mensen lijden aan autisme. Volgens een studie van de Columbia-universiteit hebben personen met de ontwikkelingsstoornis te veel synapsen in hun hersenen. Het onderzoek is gepubliceerd in het tijdschrift *Neuron* en zet de deur open voor de mogelijke behandeling van autisme, schrijft Daily Mail.

Een synaps is een plek waar twee zenuwcellen contact maken met elkaar en met elkaar communiceren. Volgens de onderzoekers van de universiteit van New York hebben autisten te veel van die contactplaatsen in hun brein. In tegenstelling tot mensen zonder de aandoening is tijdens de ontwikkeling van de hersenen van autisten niet gesnoeid in het aantal synapsen, waardoor het surplus er is.

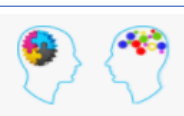
Gevolgen?

Autisme = handicap

- anders functioneren van de hersenen
- pervasief

→ andere ontwikkeling

→ niet te 'genezen'

Diagnose?

Blijvende beperkingen op het gebied van de sociale communicatie en sociale interacties in diverse situaties zich uitend door:
Beperkingen in sociale emotionele wederkerigheid
beperkingen in non-verbale communicatieve gedrag van slecht geïntegreerde verbale en non-verbale communicatie tot afwijkend oogcontact en lichaamstaal
beperkingen in begrijpen en gebruik van gebaren tot ontbreken van gezichtsexpressie en non-verbale communicatie.
Beperkte, herhaalde patronen van gedrag, interesses en activiteiten:
Stereotiepe of herhalende motorische bewegingen, gebruik van voorwerpen of spraak (ronddraaien, echolalie)
vasthouden aan routines, rituele patronen van verbaal of non-verbaal gedrag (moeite met overgangen, rituelen bij begroeting, zelfde routines, etc.)
beperkte gefixeerde interesses die abnormaal zijn qua intensiteit of aard (gehechtheid of preoccupatie van ongewone voorwerpen, interesses)
over- en ondergevoeligheid voor zintuiglijke prikkels of ongewone belangstelling voor sensorische aspecten van de omgeving (Onverschilligheid of juist overgevoeligheid voor pijn, temperatuur, geuren, etc).

5/7

3 + x

Kenmerk

Tekorten in sociaal-emotionele wederkerigheid; variërend van een abnormale sociale benadering tot een falen in het voeren van een normaal heen en weer gesprek. Dit komt door het beperkte delen van interesses en emoties, en door de invloed en de respons op het totale gebrek aan inleiding van sociale interactie

Afzijdig of inalert

passief

Actief-maar-bizarre type

Stijf-formalistische type

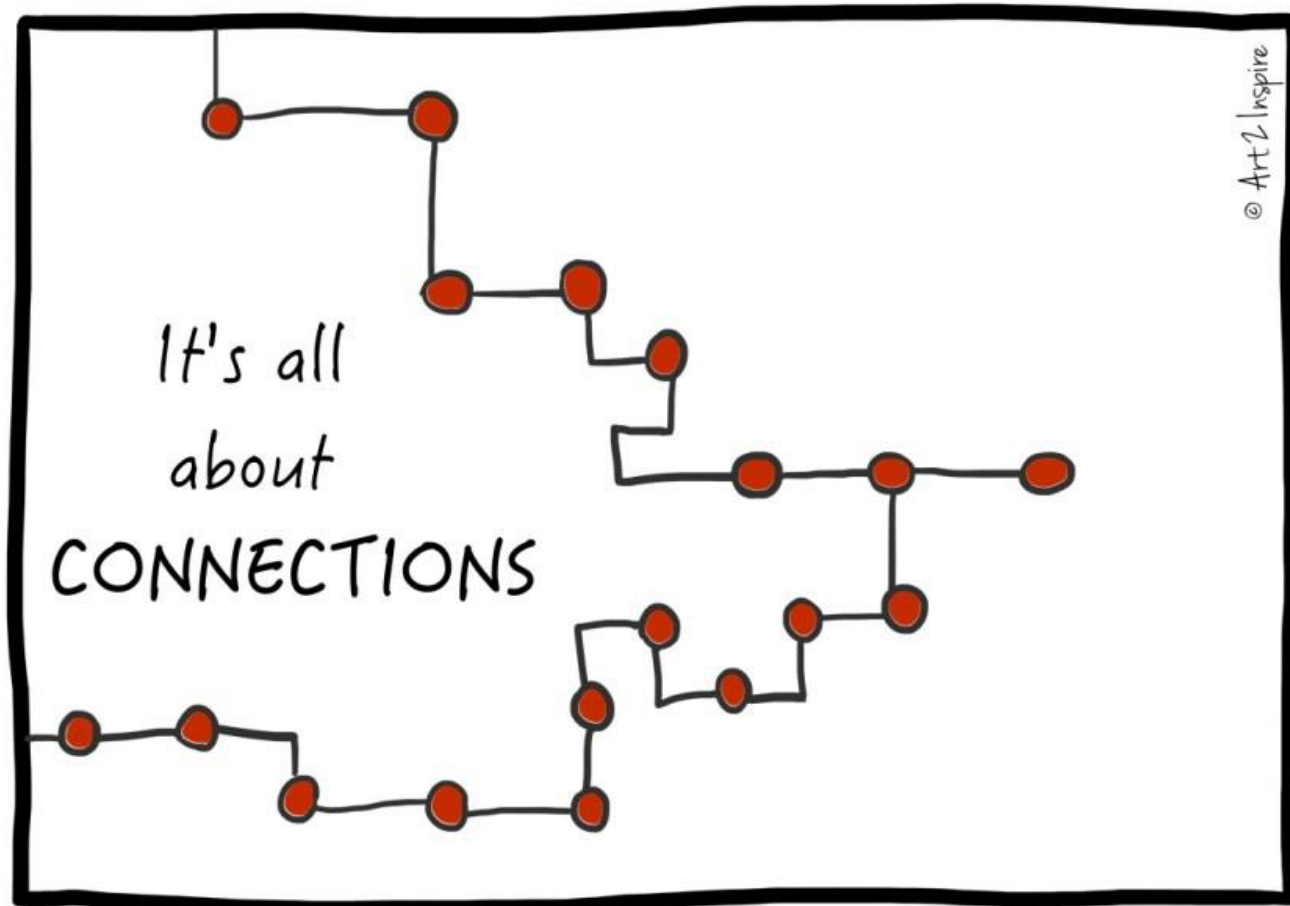
Theory of mind

- vaardigheid tot perspectiefneming, visueel, affectief of conceptueel
- vermogen om gedachten, gevoelens, intenties te zien bij jezelf of anderen en op basis daarvan gedrag te voorspellen en hierop te anticiperen
- *Om het bij de andere te weten, moet je het bij jezelf weten.*

Zinvolheid van emoties?

Verbinding!

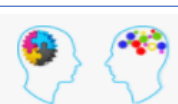

Sociale tolk

Maak onzichtbare regels zichtbaar

- Pauzes / bezoeken /
- Wie spreekt wie aan, en hoe?
- Hand, geen hand, kus, geen kus,
- Vertel wat anderen waarschijnlijk voelen
- Leg uit waarom dit voor de andere belangrijk is
- Leg uit waarom iets voor jezelf wel/niet belangrijk

Maak de context zichtbaar (contextblindheid)

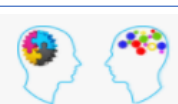
Communicatie

Tekorten in non-verbale communicatieve gedragingen gebruikt in sociale interactie; variërend van slecht geïntegreerd verbale en non-verbale communicatie, door middel van afwijkingen in contact met de ogen en lichaamstaal of door tekorten in begrip en gebruik van non-verbale communicatie, of door een totaal gebrek aan gelaatsuitdrukking of gebaren

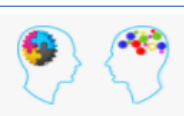
‘durf dat nog eens doen!’

‘Ik had je verwittigd’

Jij wil altijd gelijk

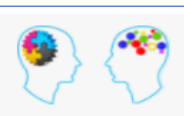

detailgerichtheid

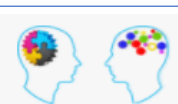
voorspel hoe mensen zich kunnen voelen

- bied ondertiteling voor emoties
- toon de tweede laag

Sociale relaties

Tekorten in het ontwikkelen en onderhouden van relaties (buiten die met hulpverleners), passende aan het ontwikkelingsniveau; variërend van moeilijkheden in het aanpassen van gedrag aan verschillende sociale contexten tot moeilijkheden in het delen van fantasierijke spelen en in het maken van vrienden door een duidelijk gebrek aan belangstelling voor mensen

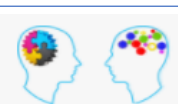

Indien iemand relaties wil ontwikkelen: samen doen met

Functionele relaties zijn zinvoller dan emotionele (emotionele zijn belastend!)

Eigen grenzen leren kennen en leren aangeven

Relaties zijn soms gewoon.... belastend, laat ruimte om niet te 'relationeren'.

Herhaling

Stereotype of repetitieve spraak, motorische bewegingen of gebruik van objecten; (zoals eenvoudige motorische stereotypieën, echolalie, repetitieve gebruik van objecten, of idiosyncratische zinnen)

Executieve functies:

- Impulscontrole, planning, georganiseerd zoeken, flexibiliteit*
- Routines, dominante associaties, problemen met plannen en organiseren*

Nood aan voorspelbaarheid / chaos.

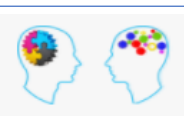
‘De wetenschap dat we om 17u45 eten, zorgt ervoor dat ik de dag doorkom.

Ik ben dan ook volledig van slag als ze plots zegt dat we later eten’

Start/stop

Afspraak is afspraak

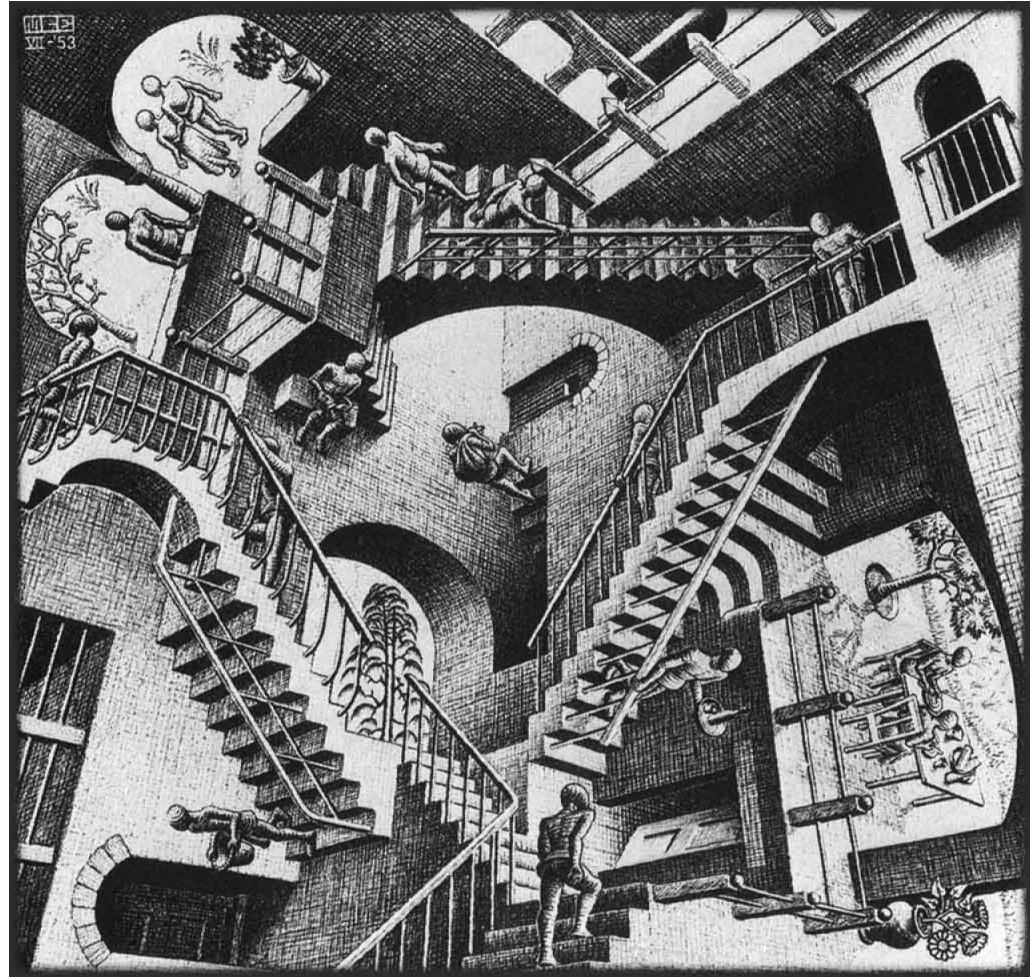
0 of 100% (geen grijszone)

- Stappenplannen
- Gedetailleerde informatie
- Afvinklijstjes
- Draagkracht inschatten
- ...

TRAAG WERKEN !!!!

STAP voor STAP

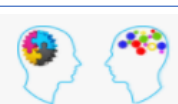
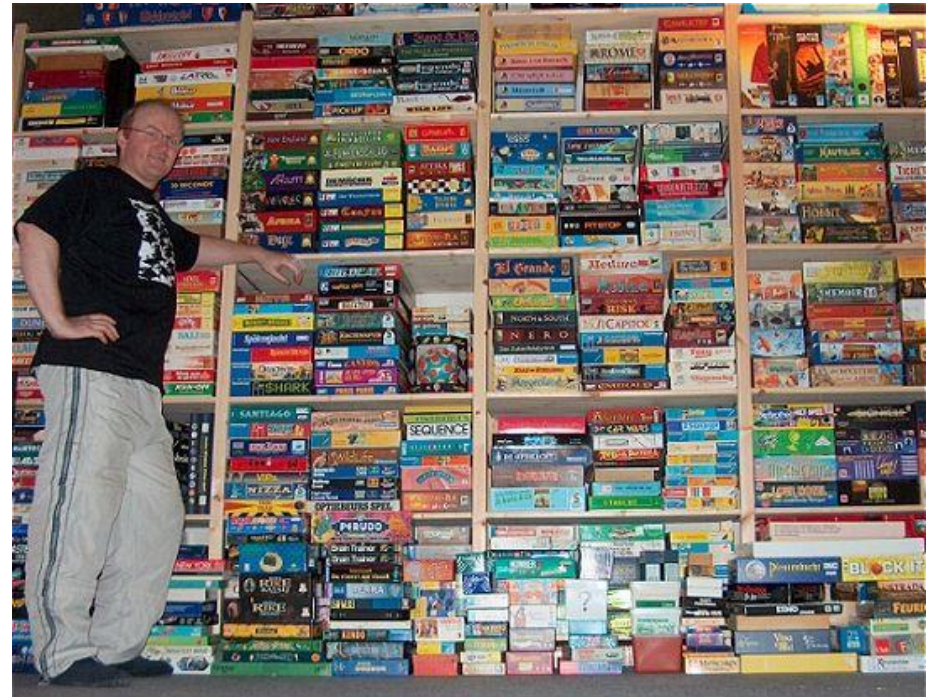
Passie of obsessie?

Zeer beperkte, gefixeerde interesses die abnormaal zijn in intensiteit of focus; (zoals sterke gehechtheid aan of preoccupatie met ongewone voorwerpen, overdreven afgebakend of doordringende interesses

Op de achtergrond...

- Vermogen tot vinden van samenhang en integratie van informatie tot een geheel
- ASS : focus op detail -> verlies aan samenhang -> stoornis in betekenisverlening

Sensorische belasting

Hoogsensitief: bij 69% tot 95% van mensen + A

Hyper- of hypo-reactie op sensorische input of ongebruikelijke belangstelling voor sensorische aspecten van de omgeving (zoals schijnbare onverschilligheid aan pijn en warmte/koud, ongunstige reacties op specifieke geluiden of texturen, buitensporige ruiken of aanraken van objecten, fascinatie met verlichting of draaien met objecten

CONTROLE

Aanpassen van de omgeving!!

Wat werkte vroeger al? Gebruiken!!

- wat werkt frustrerend?
- Wat biedt onzekerheid?
- Hoe kan dit voor die persoon verminderd worden?

Middelen om te 'overleven' →

Hoe afsluiten bij drukte?

met dank voor uw aandacht!!

Els@psysense.be